

Regionkontoret, Centrum för ekonomi stab
Katarina Simert
Telefon: +4621174542
Epost: katarina.simert@regionvastmanland.se

Regeringskansliet Finansdepartementet

Sverige

YTTRANDE ÖVER REMISS AV SOU 2024:50 NÄTT OCH JÄMNT - LIKVÄRDIGHET OCH EFFEKTIVITET I KOMMUNSEKTORN

Region Västmanland har fått möjlighet att yttra sig över SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn.

Sammanfattning: Utjämningskommittén, tillsatt av den svenska regeringen den 28 april 2022, har genomfört en omfattande översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen. Översynen syftar till att garantera jämförbara ekonomiska villkor för välfärdstjänster i Sverige, oavsett lokala skillnader i skatteintäkter och demografiska förhållanden. Kommitténs förslag innebär betydande uppdateringar och förändringar för att öka precisionen och rättvisan i systemet.

Utgjämningskommittén har därutöver haft i uppdrag att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn samt lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

Förändringar föreslås träda i kraft från och med 1 januari 2026.

Region Västmanland ställer sig positiv till utjämningskommitténs breda översyn av hela det kommunalekonomiska utjämningsystemet, men vill belysa att den förra förändringen av utjämningsystemet resulterade i minskade bidrag till Region Västmanland med cirka 200 miljoner kronor vilket fortfarande innebär en ekonomisk påfrestning. För Region Västmanlands del innebär Utjämningskommitténs nya förslag totalt en försämring första året med 19 miljoner kronor, men en gradvis förbättring under en treårig införandeperiod till 35 miljoner kronor.

Utifrån systemets komplexitet har regionen ingen möjlighet att göra annan bedömning än kommittén och förutsätter att de föreslagna förändringarna bidrar till ökad rättvisa och precision i systemet, men anser att denna ökande rättvisa och precision bör avspeglas redan år ett vid införande.

Region Västmanland välkomnar att principer för statens användning av riktade statsbidrag tagits fram och ser positivt på att flertalet riktade statsbidrag inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Region Västmanland vill dock framföra att fördelningen av det generella statsbidraget mellan region- och kommunsektorn bör ses över till förmån för en mer rättvis fördelning.

Region Västmanland anser att inrättandet av delegation för beslut om stöd till omstrukturerings- och effektiviseringsåtgärder kan leda till ökad effektivitet i regionerna men vill betona att en sådan delegation inte får innebära administrativt merarbete för regionerna.

För Regionstyrelsen

Mikael Andersson Elfgrén
Regionstyrelsens ordförande

Maria Linder
Regiondirektör